
Laca Tijdingen

Driemaandelijks tijdschrift van LACA.
Geschied- en Heemkundige Kring van Laken

Jaargang 6 - Nummer 3 - maart 1995

Laken

Wapen van de Koninklijke
Residentie Laken
Koninklijk Besluit van 20 april 1857

Verantwoordelijke uitgever:
Leon Candau, Rode Kruislaan, 15, 1020 Brussel, tel. 02/268.69.58
Afgiftekantoor : 1020 Brussel 2

➔ TEN GELEIDE ➔

1.- MEDELEVEN.

Het bestuur van LACA stelt het op prijs, enkele woorden van geruststellende hoop te richten aan twee families die onlangs met zware gezondheidsproblemen te maken kregen. We namen contact op met hen en vernamen wat volgt :

a) Familie LEEMANS : Na een eenzame januari-week, doorgebracht in het AZ-VUB en gewijd aan een eindeloze reeks medische testen, is "onze Emile" weer thuis. Het gaat hem behoorlijk goed nu. Doe het rustig aan, goede vriend. In het voorjaar zien we elkaar beslist weer op onze maandelijkse vergaderingen. Good luck !

b) Familie VERMOUT-VERSTRAETE : Door een geslaagde heelkundige ingreep ontsnapte de Heer VERMOUT, echtgenoot van onze verslaggeefster Hilde, aan het ergste ! We wensen haar sterkte en moed tijdens de herstelperiode van haar levensgezel. Straks, als alle planten en bloemen weer bloeien ontmoeten wij elkaar weer in Nekkersdal. "*First things first*" ... dat is voorlopig ons bescheiden advies, welgemeend en in trouwe vriendschap aangereikt.

2.- UIT HET MILIEUDOSSIER VAN LACA.

a) DUIVEN

Het interview met de Heer André BRUGGEMAN, kerkmeester van de Lakense Onze-Lieve-Vrouwekerk, verschenen in De Standaard van 3 oktober 1994, leert ons een en ander over de kolossale duivenplaag die deze tempel genadeloos ondermijnt. Enkele jaren geleden werd een reinigungsactie ondernomen ... Zeven ton uitwerpselen werd van de daken en de verdiepingen gehaald.

Het aanbrengen van netten voor de glasramen en het plaatsen van bespijkerde planken op de muurranden haalde weinig uit. Eigenlijk zou men overal fijne draden moeten spannen en het beeldhouwwerk, zowel als alle openingen, met ijzeren pinnen moeten uitrusten. Financieel is zulks niet haalbaar. Alleen de behandeling van het voorportaal op dergelijke wijze zou de som van 300.000 frank kosten !

Mensen voeden graag de zogeheten "*vriendelijke*" stadsduiven. Het is een verschijnsel dat zich in alle steden voordoet. Ze vergeten echter dat deze beestjes besmettelijke ziekten overbrengen (toxoplasmose, ornitose of aantasting van de luchtwegen, enz.).

We stellen ons de vraag hoe ons bouwkundig patrimonium er over een kwart eeuw zal uitzien, zo alles op zijn beloop gelaten wordt !

b) NIEUWE BOMEN IN HET OPENBAAR PARK

Vorig jaar werd het verwaarloosde waterbekken vóór het "Amerikaans Theater" afgebroken. De vrijgekomen ruimte werd in het park geïntegreerd. Met spijt in het hart zagen we de wilde appelboompjes verdwijnen, die sedert de Expo-58 een bijzonder cachet aan deze omgeving gaven.

Met grote verwondering stelden we onlangs vast dat de Dienst Groenplan van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest 70 jonge bomen aangeplant heeft in de groene zones, links en rechts van de Dikkellindelaan.

Een beleidsverantwoordelijke meldde ons dat het hier een dertigtal soorten betreft, waaronder : de *Halesia carolina*, de *Cedrela chinensis* en de *Prunus avium* "Landscape Bloom", om er maar enkele te noemen. We zullen hier later, in een afzonderlijk artikel betreffende het openbaar park van Laken, op terug komen.

c) RECLAMEBORDEN

"EEN OP DRIE BRUSSELSE RECLAMEBORDEN VERDWIJNT", zo bloklettert "De Morgen" op 17 januari 1995; de inhoud van het daarna volgende artikel leert ons dat zowel het Brusselse Gemeentebestuur als het Brussels Hoofdstedelijk Gewest een nieuwe reclamewetgeving hebben uitgevaardigd. Het afficheren wordt aan veel strengere normen onderworpen dan tot hiertoe het geval was. Intussen werden reeds 500 grote reclamepanelen gedemonteerd. In de loop van de komende maanden zullen nog eens 500 borden verwijderd worden. (In Brussel hingen tot hiertoe zo'n kleine 4.000 reclameborden !)

Het Kabinet van de Heer Schepen VAN ROYE en de firma Belgoposter bevestigen dit krantenbericht. Ook in Laken zullen deze storende elementen uit het straatbeeld verdwijnen, tenminste deze op de voorgevels geplaatst.

We hebben reeds met eigen ogen het eerste resultaat van deze ecologische actie kunnen vaststellen. Het hoekhuisje, gelegen op het kruispunt van de Kunstenaarsstraat en de Chrysantenstraat, werd reeds volledig reclamevrij gemaakt.

Deze wet kadert tevens in de strijd tegen de verkrotting. De reclamebureaus kochten huizen af om er hun borden op aan te brengen.

Er roert toch wat in Brussel, zo mochten we met genoegen vaststellen !

3. - NIEUWE PUBLICATIES

a) De Heren Marcel CELIS (EPITAAF) en Jos VANDENBREEDEN (Sint-Lukas-Archief) sloegen de handen in elkaar en schreven samen een 64 pagina's tellend boek dat in januari 1995 verscheen. Dit rijk geïllustreerde werk, met als titel "*Omtrent het Onze-Lieve-Vrouweplein te Laken*", werd uitgegeven door de Koning Boudewijnstichting, in de reeks "OMTRENT...".

Het boek bespreekt uitvoerig de "Koninklijke route", de bekende stadsas tussen het Brusselse Paleis en het Lakense Kasteel (Koningsstraat, Paleizenstraat, Koninginnelaan). Het werpt een verhelderende blik op de oude en de nieuwe Onze-Lieve-Vrouwekerk. Ten slotte komt het welbekende kerkhof aan bod. Ook wordt stilgestaan bij het beeldhouwersgeslacht SALU en haar atelier, gelegen vlak bij het kerkhof, waarvan de restauratie nu eindelijk na vijf jaar touwtrekken, de slotfase bereikt.

Dit boek, samengesteld door specialisten terzake, zal ongetwijfeld op een grote belangstelling van onze LACA-leden kunnen rekenen. Wij alvast reserveren er een plaatsje voor in onze heemkundige bibliotheek.

b) HET ARCHIEF- EN BIBLIOTHEEKWEZEN IN BELGIE meldt ons de uitgave van een zeer nuttig werk, ten behoeve van al dezen die interesse koesteren voor het Brusselse verleden. Deze volumineuze kanjer, samengesteld door de Heer Robert REUNIS, onder de titel "BIBLIOGRAPHIE BRUXELLOISE" kan bekomen worden tegen de prijs van 1.080 BF (zonder BTW = 6 % en portkosten).

Wij vermelden nog even het besteladres :

Andre VANRIE
Archief en Bibliotheekwezen in België
Ruisbroekstraat 2 - 6
1000 Brussel

Toevallig hebben wij dit werk reeds onder ogen gehad en wij kunnen onze lezers de verzekering geven dat het een praktisch instrument is voor diepgaand onderzoek. Vooral de thematische indeling is zeer handig. De auteur heeft zelfs niet nagelaten onze eerste nummers van LACA Tijdingen te exploreren en we zijn fier onze bescheiden heemkundige bijdragen vermeld te zien tussen het panopticum van vele bekende en uiteraard minder bekende historische vorsers.

3. - JAARBOEK, uitgegeven door de GESCHIED- EN HEEMKUNDIGE KRING VAN HET GRAAFSCHAP JETTE EN OMGEVING - 1993-1994

Voor de tweede maal reeds maken wij het mee dat de stichter van LACA, de Heer Joris DILLEN, opduikt in de pagina's van voornoemde publicatie.

Zijn artikel, handelend over de Lakense kunstschilder Jan VAN LOOY, getuigt van nauwgezet speurwerk, weergegeven in sobere doch allesomvattende bewoordingen.

We hadden het voorrecht de auteur van het artikel "een eind weegs" te mogen vergezellen op zijn zoektocht naar het verleden van deze artiest. Zo kwamen we terecht in een onooglijk dorpje, temidden van het glooiende Waals-Brabantse landschap, waar we kennis maakten met de dochter van de meester (zelf een artieste - keramiek). Nooit hebben we zoveel Lakense

gezelligheid en openhartigheid mogen proeven. De geest van VAN LOOY is alom aanwezig in dit huis, van kelder tot zolder. Een groot deel van zijn "oeuvre" wordt er met liefdevolle genegenheid gekoesterd.

't Zou prachtig zijn, mochten we er in de loop van 1995 in slagen, ergens in Laken, een retrospectieve te organiseren in dankbare herinnering aan deze grote Lakense schilder !

4.- Verder in deze bijdrage vindt U een verslag over de jongste december-activiteit van LACA, waarop enkele eregasten werden uitgenodigd. Als dessert werd ook nog een "Lookes poëzieke" toegevoegd.

5.- LACA LEDEN DIE MEER DAN 250 F. BETAALDEN.

Om deze, wat lang uitgevallen "Ten Geleide" af te ronden achten wij het zinvol de namen te vermelden van al dezen die onze werking op gulle wijze steunden. Wij zijn hen zeer dankbaar want dank zij deze steun is het mogelijk onze driemaandelijkse heemkundige bijdrage nog beter te verzorgen.

Annoy Charles, Bogaerts Johannes, Cassiman Henri, Cleymans Geert, Collon Patrick, Degraeve Jean, Demesmaecker, Dillen Joris, Dillen Martine, Dolle Lucien, Eyckerman Christian, Ferket Frans, Fosseprez Hubert, Hennessy Nic, Horbach R., Jansen - Vos De Wael, Junius Hans, Leys Alain, Lindemans Gertruid, Lindemans Leo, Lindemans Jan, Mediatheek H.P.I., Michiels R.C., Pauwels Lambert, Platon Roger, Polspoel, Rombaut, Stevens Wilfried, Van Daele-Dillen Gerrit, Van de Mert Desire, Van de Mert Eddy, Vanden Bussche Georges, Vandenbroeck, Vanderkelen Joseph, Vanhemelrijck Hildward, Van Herreweghe Johnny, Vanhoof Patrick, Van Nieuwenhuysen Pierre, Van Vaerenberg, Verlaet Jacky, Verstraete Hilde, Verheyleweghen Marcel, Vranken Fien, Winderickx Desire.

Leon CANDAU
Voorzitter

VAN EEN PLAN OM DE SINT-ANNAKAPEL TE VERPLAATSSEN.

V. Capron

In "Laeken Ancien et Moderne" p. 76, schrijft Arthur COSYN m.b.t. de Sint-Annakapel : "Puisse-t-elle longtemps encore échapper à la rage destructrice des modernisateurs !"

Ik weet niet of men ooit van plan is geweest ze af te breken, wel is er sprake geweest de kapel te verplaatsen i.v.m. de plannen van Leopold II voor de aanleg van het publiek park. Volgens COSYN dateert de Sint-Annakapel uit de 14de of 15de eeuw. Ze werd aldaar opgericht gelet op de onmiddellijke nabijheid van de druk bezochte fontein waar veel mensen een redmiddel kwamen zoeken tegen koorts en andere ziekten. Sint-Anna was de moeder van de H. Maagd. In 1822 heeft de kapel het voorwerp uitgemaakt van een restauratie.

In 1868 is Leopold II volop bezig met grootse plannen voor het publiek park van Laken. In de rand van een brief van zijn medewerker GOFFINET, dd. 4 november 1868, schrijft hij, naar aanleiding van de plannen opgesteld door het Ministerie van Openbare Werken :

"Vérifiez si la dite chapelle est conservée sur le plan Barrillet et faites voir par Van Schoebroeck si d'après le plan Barrillet on peut lui conserver son niveau actuel. Si la réponse est affirmative, je voudrais maintenir la chapelle sur l'emplacement actuel qui est très convenable. La chapelle ornerait le parc."

In zijn antwoord aan de koning dd. 6 november, meldt GOFFINET :

"Barrillet, sur son plan, conserve la chapelle Ste Anne. Il supprime le chemin qui existe actuellement et il fait passer le boulevard circulaire entre la dite chapelle et la blanchisserie (x) de telle sorte qu'elle (la chapelle) se trouvera dans l'intérieur du nouveau parc à 12 ou 15 mètres du boulevard."

Van Schoebroeck la maintient aussi telle qu'elle est. Seulement elle sera entourée de plantations qui ne laisseront voir que la façade actuelle."

D'après les arrangements projetés, l'Etat achète à la fabrique le terrain qui l'entoure et lui laisse la propriété de la chapelle proprement dite qui reste réservée à l'usage du culte."

(x) Dit is de Stuyvenberghoeve die op dat ogenblik dient als wasserij van het koninklijk kasteel.

Le Ministre voudrait un peu plus. Il voudrait prévoir le cas où les arrangements du nouveau parc exigeraient la démolition de la chapelle et sa réédification sur un autre point. Dans cette éventualité, il y aurait une indemnité à payer à la fabrique et c'est le chiffre de cette indemnité que le Ministre voudrait régler dès-à-présent.

La question est tranchée du moment où Votre Majesté n'a aucun doute sur le maintien de la chapelle sur son emplacement actuel. Je ne répondrai au Ministre dans ce sens qu'après avoir reçu les ordres de Votre Majesté.

Je dresse le tableau nécessaire pour les échanges. Il permettra à Votre Majesté, le plan sous les yeux, de voir ce qu'Elle voudra échanger et garder."

Opnieuw een antwoord in marge en dat luidt als volgt :

"Le mieux serait de maintenir la chapelle tout en convenant pour le cas fort improbable de son déplacement dès maintenant ce qu'il y aurait à payer à la fabrique. De cette façon l'affaire sera réglée en une fois quoi qu'il arrive.

*Que va faire l'Etat de toutes les parcelles achetées près de de Haussy ? (x)
Dieu sait quand les travaux du parc commenceront.*

Toutes ces terres vont-elles rester 2 ou 3 ans en friche ?

J'aimerais savoir quelles sont les parcelles qui sont ou vont devenir libres. Je suis tenté alors de proposer à l'Etat de les faire garder par mes agents jusqu'à ce que les travaux commencent, et entre nous soit dit, je les ferais cultiver pour m'indemniser des frais éventuels de surveillance. Cela rapportera toujours quelques milliers de frs."

De Sint-Annakapel is uiteindelijk blijven staan op haar oorspronkelijke plaats mede omdat zij zich bevond in de onmiddellijke omgeving van de fontein die men natuurlijk toch niet kon verplaatsen.

Een lid van de Kerkfabriek van Laken heeft me, aan de hand van dokumenten, bevestigd dat de Staat de aan de Kerkfabriek toebehorende percelen in de nabijheid van de kapel heeft aangekocht in 1868, terwijl de kapel zelf eigendom bleef van de Kerkfabriek.

Op verzoek van twee orthodoxe priesters die in Laken verbleven, verleende de Kerkfabriek op 5 oktober 1973 de toelating aan de russisch-orthodoxe gemeenschap van Brussel om de Sint-Annakapel voor de cultus in gebruik te nemen, en dit ten voorlopigen titel, op haar kosten en op haar eigen verantwoording. Dit akkoord werd hernieuwd op 22 juni 1982. Elke zondagmorgen wordt een mis opgedragen in de kapel.

(x) Heden Belvédèredomein.

verifier si l'Ordre, le 4 novembre
la dite chapelle est conservée 1868.
sur le plan parcellaire et faire un
plan de schéma de l'après le plan
parcellaire on peut lui conserver

Sire, son vicaire actuel. Si
la réponse est affirmative je voudrais

Votre Majesté daigner me
dire quelle réponse Elle donne
que je fasse un avertissement public
qui m'écrit la chose et jointe.

Je suis avec le plus profond
Respect,

Sire,

de Votre Majesté,

mais aussi

la chapelle

sur

l'emplacement

actuel et est

très commode. La chapelle ornerait
le Parc.

Le très humble et très obéissant
et très fidèle sujet,

Henri-Joachim

BEKENDE EN/OF BEROEMDE LAKENAARS

PROF. em. dr. JAN LINDEMANS GELAUWERD.

Het is geweten dat de familie LINDEMANS een grote bijdrage aanbracht in de ontvoogding van de Vlamingen.

In ons nummer van december 1991 hebben wij al de indrukwekkende carrière van de voorvader van "Lakense" tak Jan Jozef LINDEMANS belicht (*) Ook van een van zijn negen kinderen : Leo LINDEMANS.

Heden willen wij een andere zoon van Dr. Jan Jozef LINDEMANS in de schijnwerper zetten. Het is ongelooflijk wat de LINDEMANS'en gedaan hebben voor het onderwijs. Een grafmonument van een LINDEMANS vereeuwigd deze verwanten op het kerkhof van Laken : zie het borstbeeld van Jan-Baptist LINDEMANS (Pamel 1805 - Brussel 1865) op het perk nr 30c (in de buurt van de Kalvarie) Het is duidelijk dat hij iets betekende voor het intellect en/of het onderwijs want zijn borstbeeld steunt op een afbeelding van een dik boek.

Recentelijk werd het belang van de familie LINDEMANS voor het onderwijs nog maar eens bevestigd. Want in de K.U.B. (Katholieke Universiteit Brussel) werd Prof. em. Dr. J. LINDEMANS op 3 februari 1995 het eredoctoraat (in de rechtsgeleerdheid) uitgereikt (samen met Prof. Dr. VAN OOSTROM van de Universiteit Leiden en Dr. J. VERMEIRE van Poverello).

Het laudatio van J. LINDEMANS werd uitgesproken door Prof. Dr. C. MATHEEUSSEN. Aan de aanwezigen werd een biografische schets van de gehuldigde overhandigd.

LACA is verheugd deze biografie navolgend over te nemen.

Biografische schets Prof. em. dr. J. Lindemans

Jan Lindemans werd geboren op 5 november 1921.(**) Hij volgde middelbaar onderwijs aan het Sint-Pieterscollege te Jette (eerste Nederlandstalige rhetorica, 1938). In 1940 behaalde hij aan de Katholieke Universiteit Leuven het kandidaatsdiploma in klassieke filologie. Hij behaalde het doctoraat in de rechten in 1943. Van 1943 tot 1962 was hij advocaat aan de Balie te Brussel, waar hij, als stagiair, getuige was van repressieprocessen. Van 1958 tot 1982 was hij als buitengewoon hoogleraar verbonden aan de K.U. Leuven.

(*) Zie ook het " Nationaal Biografisch Woordenboek" II (1966), 453.

(**) N.V.D.R. In de Lakense Stevens Delannoyststraat nr 93 Huize "De Pauw" ("Villa du Paon") dat door het Ministerie van Landbouw gehuurd werd en ter beschikking gesteld van directeur Jan-Jozef LINDEMANS in afwachting dat de schoolgebouwen aan het Ossegempark afgewerkt waren. De gevierde is dus een echte Lakenaar. Hij werd in ons Laken (toen Brussel, 2de district) geboren en hij woonde er ettelijke jaren.

Jan Lindemans was van dicht betrokken bij de uitbouw van het katholiek onderwijs in België en genoot als deskundige terzake ook internationale erkenning. Zo was hij juridisch raadgever van de Belgische bisdommen en van het Interdiocesaan Centrum (sinds 1949). Hij was tevens secretaris-generaal van het Office International de l'Enseignement Catholique (1958-1971) en consultor van de H. Stoel (Sacra Congregatio de Educatione Christiana, 1968-1978). Hij was ook actief betrokken bij de voorbereiding en uitwerking van het Schoolpakt.

Jan Lindemans behoort tot de medestichters van de Universitaire Faculteiten Sint-Aloysius (thans Katholieke Universiteit Brussel), waar hij de eerste rector was (1969-1982). Hij is auteur van verschillende juridische publikaties. Vooral met zijn publikaties betreffende de "VZW" heeft hij ruime bekendheid verworven.

LACA kan hier aan toevoegen dat de gevierde vroeger al een eredoctoraat ontving (in de pedagogie). Met name in 1975 van de zuster-universiteit van Sint-Aloysius (nu K.U.B.), de "Saint Louis University" in Baguio (Filippijnen, opgericht door Vlaamse Scheutisten)

* * * * *

Nog een voorbeeld van de verdiensten van een van de LINDEMANS'en inzake het onderwijs in het algemeen en van het Vlaams onderwijs in het bijzonder.

Joris DILLEN

P R O G R A M M A

10.00 uur

EUCHARISTIEVIERING

Sint-Niklaaskerk

Zuidstraat 23

1000 Brussel

voorgedaan door PROF. DR. H. BOON,
E.H. A. JANSEN en E.H. P. BÖKER

11.00 uur

ACADEMISCHE ZITTING

in de Gotische Zaal van het Stadhuis

Ingang Leeuwentrap, Grote Markt, 1000 Brussel

met uitreiking van eredoctoraten

aan PROF. EM. DR. J. LINDEMANS • ERE-RECTOR K.U. BRUSSEL,

PROF. DR. F.P. VAN OOSTROM • RIJKSUNIVERSITEIT LEIDEN en DR. J. VERMEIRE • POVERELLO

De academische zitting wordt opgeluisterd door het Ensemble Piacetale

12.30 uur

RECEPTIE

in de Trouwzaal van het Stadhuis.

T O G A E N S T A D S K L E D I J

25
jaar
KATHOLIEKE
UNIVERSITEIT
BRUSSEL

EEN LAKENSE "LOVE STORY"

Net zoals naar de tradities en de gebruiken in verband met huwelijken en jubilea, gaat de aandacht van de heemkundige uit naar de gewoonten rond "kennismaking tussen man en vrouw" en "het verloop van de verlovingstijd". Het is immers zo dat deze gebruiken evolueren met de tijd, verschillen volgens de sociale klassen waartoe de leden van het "beiderlei kunnen" behoren en volgens hun geografische wortels - stad of platteland. Ze nemen ook andere vormen aan in crisisperioden zoals oorlogen, hongersnood, depressies enz.

Het is echter niet gemakkelijk de specifieke plaatsgebonden gebruiken te achterhalen. Het toeval speelt daarbij een rol. Soms duiken getuigenbewijzen op onder de vorm van vergeelde brieven. Ons werkend lid de Heer E. LEEMANS wist de hand te leggen op een stapeltje geschriften, uitgewisseld tussen twee Lakense jonge mensen en gedagtekend in de periode 1921/1923, bijna vijfenzeventig jaar geleden.

We achten het zinvol aan deze correspondentie de nodige aandacht te besteden. De analyse van de uitgewisselde informatie werpt een licht op de tijdsgeschiedenis en ook op de ingesteldheid van deze jongelui.

De verworven briefwisseling is in de Franse taal gesteld en deze teksten verraden een zekere geschooldheid van beide hoofdrolspelers. Om deze reden wensen wij de briefuittreksels, die wij als illustratie tussen de paragrafen van onderhavig artikel inlassen, niet aan vertaling te onderwerpen. Volgen wij nu, met schroom, het broze leven van een ontluikende liefde ...

Op 11 april 1921, richt de jongeheer Emile P., bediende bij de Lakense gemeentelijke administratie, een brief aan de vader van een jong meisje, luisterend naar de naam "Jeanne". Hij neemt hierbij alle vormelijkheid in acht :

" Le scoussigné, ... commis à l'administration communale de Laeken, ayant rempli pendant la guerre, les fonctions de caissier au comité local de secours et d'alimentation a l'honneur de solliciter de votre pouvoir paternel l'autorisation de courtiser votre jeune fille."

Verder in de brief maakt hij gewag van zijn "goede staat van gezondheid" en voegt er bovendien aan toe dat hij als enige zoon over een stevig vermogen beschikt. (... en maisons et terrains à la campagne) Duidelijker kan het niet !

We zijn niet in het bezit van het "vaderlijk antwoord" maar reeds op 23 april dankt Emile de heer J.D. voor het vertrouwen en voegt eraan toe :

"Dans l'espoir que dans un avenir très rapproché, il me sera donné l'occasion de pouvoir faire part de mes projets à votre demoiselle ..."

Op diezelfde dag verstuurt de gelukkige Emile ook een uitgebreide boodschap aan het meisje van zijn dromen. Wij lezen :

" Mademoiselle

Je viens respectueusement vous informer de ce que mon unique désir serait de faire votre connaissance ... Inutile de vous dire que je crois réunir toutes les conditions dignes de devenir votre prétendant !"

Laat ons hier reeds enkele conclusies trekken.

- a) Noch Emile, noch Jeanne schijnen te behoren tot wat men "de werkende klasse" noemde, doch eerder tot de "gegoede burgerij".
- b) De lezer voelt onmiddellijk aan dat Emile over een ontwikkelde geest beschikt. Niet alleen zijn handschrift verradt dit doch tevens de delicate uitdrukking van zijn gedachten getuigen van een degelijke opvoeding.

We keren nu terug naar de smoorverliefde die op 27 april met kloppend hart een eerste bericht ontvangt :

"Monsieur

...

Durant la guerre, je vous ai croisé souvent dans la rue lorsque je me rendais à l'école et vous m'avez laissé pareillement un bon souvenir.

Si vous le voulez bien, vous pouvez me voir, dimanche prochain, au Royal (entrée rue Neuve) où je me rendrai avec ma mère, vers 7 heures ..."

Enkele dagen later wordt de aanspreekvorm in Jeanne's brief reeds een tikkeltje vertrouwelijker. Aan onze "Cher Monsieur Emile" deelt zij mede dat zij met genoegen de uitnodiging tot het bijwonen van een voorstelling in de "SCALA" aanvaardt. Hierop volgt prompt een brief van de ijverige jonge man, zich richtend tot "*Chère Mademoiselle Jeanne*" om enkele praktische zaken te regelen. Hij heeft zich de nodige toegangstickets aangeschaft en hoopt dat zijn keuze haar, doch ook haar ouders, zal welgevalen. Zijn eigen moeder zal wegens een lichte ongesteldheid niet aanwezig kunnen zijn en hij voegt nog volgende bedenking toe aan deze brief :

"Mon coeur déborde de joie de savoir que ma démarche auprès de vous n'a pas été vaine et qu'ensemble nous pourrons former des doux projets d'avenir..."

Op 14 mei 1921 kondigt Emile zijn vertrek naar het dorp WINENNE bij BEAURAING aan. De redenen hiervoor zijn niet duidelijk omschreven (*...ce voyage m'est imposé...*) Het wordt een regelrechte liefdesbrief !

Ziehier de ontboezemingen die hij zich laat ontvallen !

"Les quelques deux moments passés ensemble m'ont permis de vous apprécier et ont suffi pour que je puisse vous déclarer que je vous aime."

Of nog deze :

"Combien il m'est agréable de me remémorer la douce impression que m'a laissé votre premier baiser et aussi ceux dont subrepticement vous m'avez donné depuis."

Jeanne houdt zich nog steeds op de vlakte. Ze meldt aan "Cher Monsieur Emile" dat ze met spijt zijn afwezigheid tegemoet ziet. Weldra zal haar houding echter versoepelen. Aan een brief die zij einde mei schrijft zal ze een post scriptum toevoegen : *"Je n'ose presque pas vous appeler Emile tout court !"*

Nog tijdens diezelfde maand zal blijken dat Emile met gezondheidsproblemen te kampen heeft. Inderdaad, we lezen een zinsfragment dat naar deze toestand verwijst : *"Malgré ma fatigue, je suis resté sans pouvoir m'endormir."*

Op 27 mei, zes weken na de eerste brief van Emile, lukt het Jeanne voor de eerste maal wat intiemer uit de hoek te komen. Haar adressering luidt nu : *"Mon bien cher Emile"*. Deze gewijzigde attitude wordt door de aangebedene prompt nagevolgd.

Tijdens de zomer zullen onze tortelduifjes vaak op wandel gaan of intieme boottochtjes maken. In een brief, geschreven in de maand september, verklaart Jeanne :

"Mon Emile bien aimé"

"Je vous embrasse autant de fois qu'il y a de fleurs dans le bouquet de ce matin !" Hier duikt de romantiek in alle hevigheid op !

Nog tijdens dezelfde maand vertrekt Emile weer naar WINENNE. Steken gezondheidsperikelen opnieuw de kop op ? Hoe dan ook, hij dringt er bij Jeanne op aan (*son adorée* ...) om twee dagen bij hem te komen doorbrengen. Hierbij stuit hij op een fikse weigering.

Op 10 augustus stort Emile zijn hart uit onder volgende bewoordingen :

Ma Jeanne bien aimée

Votre amour me tient comme dans un étau et je préférerais mourir que de jamais vous quitter. Oh, ma Jeanne bien aimée, souffrez que je vous redise combien je vous adore, que toute ma vie vous appartient."

Dit zijn geen loze woorden, maar uitingen van diepgaande gevoelens.

En toch ... in de loop van september moet er een woordenwisseling plaats gevonden hebben tussen beide geliefden. Dit is uit de briefwisseling af te leiden.

Hij schrijft haar :

"Je regrettais de vous avoir fait de la peine, à vous que je chéri et que j'adore du plus profond de mon coeur.

Zij antwoordt hem :

"Emile adoré, de même que vous m'avez pardonné, j'ai oublié depuis longtemps cette mauvaise journée. Loin de vous en vouloir il me semble maintenant que je vous aime plus qu'avant, et je crois que comme moi, vous avez senti combien par le coeur nous étions attachés l'un à l'autre. Je vous donne tout mon coeur."

Het jaar loopt weldra ten einde. Op 21 december schrijft Emile aan Jeanne dat hij volledig hersteld is maar dat hij nog steeds geplaagd wordt door verschrikkelijke hoofdpijn. Die kwaal schijnt in januari nog niet verbeterd te zijn.

In de loop van 1922 beginnen beiden elkaar in hun brieven te tutoyeren. Zinsneden zoals : *"Je viens de recevoir la lettre"* of *"m'annonçant la visite"* komen veelvuldig voor.

Intussen zijn onze geliefden nog steeds niet gehuwd. De toon die uit hun brieven spreekt wordt alsmaar inniger. Enkele voorbeelden :

Emile aan Jeanne :
Februari 1923

"A ma toute belle et adorable

*Toujours fasciné par les beaux atours, la grâce séduisante, je perds
près de toi le fil de mes idées !"*

Een weinig later :

"A ma charmante et bien aimée Jeanne"

Volgt dan mei 1923. Emile laat weten dat hij zich niet bijzonder lekker voelt :

*"J'ai été et je suis encore très souffrant. J'ai passé une nuit très
fiévreuse..."*

Gezien het ontbreken van verdere briefwisseling zien we ons verplicht het verhaal stop te zetten. Er is geen "happy end"; integendeel. Aan de bundel is een attest gehecht, opgesteld door een oogarts, verblijvend in Sint-Joost-ten-Node. Deze laatste verklaart dat Emile lijdt aan een erge "retinopathie" waarvan de oorsprong dient gezocht te worden in een kwaadaardige verhoogde bloeddruk waarvoor hij verzorgd wordt.

Tot besluit willen we enkele eindbeschouwingen aan dit artikel toevoegen. Hoogstwaarschijnlijk heeft zich hier een liefdesdrama afgespeeld waarvan de hevigheid en de wederzijdse ontgoocheling ons ontgaat. Verdere gegevens ontbreken ons.

Noch de bediende uit de Moorsledestraat, noch het meisje uit de Emile Bockstaellaan hebben wellicht enige beroemdheid verworven en hun brieven kwamen derhalve dan ook nooit op de veiling van Sotheby's in Londen terecht om verkocht te worden aan opbodprijzen.

Al decennia lang overspoeld met televisiefeuilletons en diverse media-produkten van dezelfde aard, blijven we enigszins onverschillig tegenover dit romantische gebeuren. Wanneer we echter wat dieper ingaan op de verheven conversatievorm die deze jonge mensen aan de dag leggen, voelt men de trilling van hun streven naar het schone, het pure, het ongerepte; voelt men hun streven naar wederzijds respect met inachtneming ook van hun eerbied en aandacht voor het ouderlijk gezag.

We willen niet prekerig doen en weten maar best dat de tijden veranderd zijn. Het moet ons echter toch van het hart dat men zich een relatie zoals hierboven geschilderd, nauwelijks kan voorstellen in een tijd van veilig vrijen en condoom-automaten ...

D. VAN KRIEKINGE

Vertaling en adaptatie Leon CANDAU

P.S. Enkele taalfouten hebben wij onverbeterd overgenomen.

Le 22 janvier 1922

Mon Emile bien-aimé,

En voilà de tristes nouvelles pour un dimanche; mon Emile chéri atteint de la grippe!

Bien, que n'étant encore que 11 heures du matin, je souhaite être déjà demain l'espère de tout cœur que ce malaise sera bien vite dissipé.

Je compte alors aussi, ne pas sortir et passer mon dimanche à broder et faire du filano.

Quelle sera longue cette journée!

Je conserve le doux espoir que, si vous le pouvez bien entendu, Emile adoré vous viendra tout de même jusqu'à chez moi.

Naturellement, je ne sais savoir l'état de

votre santé, et, si je vous demande cela, ne commettre toutefois pas d'imprudences.

Je vous dirai, comme vous me l'avez dit à moi; dépêchez-vous d'être bien vite guéri, Emile chéri, parce que je suis vraiment triste

de ne voir mon Emile bien-aimé, je reçois en imagination tous les baisers que vous m'envoyez et vous en donnez autant
Votre Jeanne.

Comment saurais-je si demain vous serez guéri?
Encore mille bons baisers.
Jeanne

75 JAAR GELEDEN OVERLEED EMILE BOCKSTAEL.

Het past voor een Lakense Kring als de onze om even stil te staan bij deze verjaardag.

Emile BOCKSTAEL wordt geboren in de stad MONS in 1838. Als briljant student verwerft hij de titel van ingenieur en reeds op de leeftijd van 33 jaar wordt hij gemeenteraadslid van Laken. Vijf jaar later wordt hij tot burgemeester verkozen en hij zal dit ambt gedurende 42 jaar uitoefenen tot aan zijn overlijden op 26 februari 1920.

Een hoogst merkwaardig man. Op veertigjarige leeftijd lijkt hij sprekend op Koning Leopold II met wie hij een vriendschappelijke relatie weet op te bouwen. En bouwen zit hem in het bloed. Tijdens zijn lange ambtsperiode worden de grote lanen in Laken aangelegd en krijgt het rurale dorpje Laken een zeer voornaam uitzicht, een Koninklijke Residentie waardig.

Als ingenieur weet hij waarover hij spreekt en zal hij als noeste werker tal van constructieve projecten indienen bij de overheid, met het oog op de verbetering van de haveninstallatie en de spoorlijnen die Laken doorkruisen.

Hij slaagt er echter niet in de oude dorpskern te verleggen naar de omgeving van de huidige Jules De Troozsquare. Met de bouw van het nieuwe gemeentehuis langsheen de Emile Bockstaellaan komt evenwel een mooie Lakense "Agora" tot stand, die zijn naam draagt.

Tijdens de eerste wereldoorlog neemt hij een heldhaftige houding tegenover de bezetter aan, doch betaalt hiervoor met zijn arrestatie.

Op 82-jarige leeftijd wordt hij door de dood in zijn slaap verrast. Zijn stoffelijk overschot rust sedertdien op het Kerkhof van Laken. Op zijn graf verrijst in 1924 een monumentaal gedenkteken.

75 jaar geleden ging een integer man heen, beziel met een groot humanistisch gevoel.

En zeggen dat zijn achterkleinzoon Raf lid is van LACA !

Leon CANDAU

VERSLAG HEEMAVOND 9 DECEMBER 1994.

Deze stilaan traditioneel geworden eindejaarsactiviteit stond nu in het teken van een hernieuwde start na VIJF JAAR heemkundige werking !

Als gastspreker trad de Heer GOEDLEVEN aan, bestuursdirecteur van de Dienst Monumenten en Landschappen van het Vlaamse Gewest en auteur van het boek *"De Serres van Laken"*. Zijn conferentie had derhalve dit thema als onderwerp, dat hij trouwens in een ruimer perspectief plaatste, namelijk de grote urbanistische verwezenlijkingen van Koning Leopold II in Brussel. Als bijkomende verheldering projecteerde hij een prachtige diareeks.

Vervolgens kreeg het gezelschap de primeur om een korte videofilm te bekijken, verwezenlijkt door de Heer Willy VAN BAMIS, actief lid van LACA. Deze film werd gemaakt naar aanleiding van het bezoek dat de Heer baron von EPPINGHOVEN, achterkleinzoon van Leopold I en Arcadie CLARET, in Laken aflegde, op uitnodiging van de Heer Victor CAPRON, erelid van LACA.

Tijdens het ludieke gedeelte van de avond werd gestart met de degustatie van het Lakense taartje in aanwezigheid van de Heer en Mevrouw POTTIE. Deze Lakense bakker, die destijds het recept van die lekkernij wist te reconstrueren werd (met oorkonde) erkend als *"Heemkundig Aartspasteibakker van de Koninklijke Residentie Laken"*.

Vervolgens werd de Heer GOEDLEVEN, als blijk van erkentelijkheid, tot erelid van LACA verheven.

Ook Suzanne DILLEN en haar zus Denise COOLS, werden bedacht met een bloemetje om hun verdienstelijk werk in verband met LACA Tijdingen achter de schermen.

Een laatste eregenodigde, de Heer Jef DE KEYZER, voorzitter van *"De Academie van het Brussels"* vergastte het gezelschap met een pleidooi tot behoud van het Brusselse, maar ook van het Lakense dialect.

Om de avond te besluiten leverde ondergetekende het bewijs dat deze bezorgdheid ook ingeschreven is in de doelstellingen van LACA en bracht onder vorm van een poëzieke een van zijn vele belevenissen in Laken.

Er werd nog lang nagekaart tot iedereen tevreden huiswaarts keerde.

Leon CANDAU

NIEUWE RUBRIEK : LOOKESE GEDICHTJES, FLOOSKES EN
VERTELSELKES.

DE STOSE VAN LOKE

Tès vandoog bakkans detteg joor geleije
Dak in de Stôse van Lôke arriveeidege
De giele nacht aâk mei den train gereeije
't Was veuzien dak in de kazerne maa presenteeidege.

Nô zûvuil jôre dak in Dochland lag
Wazzekik gielemool gedésiorenteeid
'k Vroug de weg oon en madam die 'k doo zag
Moo ze zegdege : "Bon Dieu, dakket niet en weeit !"

Ne snotneus tûunde maa langs woo 'k moust goon
Op taaïd, want van de zeene wazzek verbâavereeïd
Vouch mei de couch, moo wa zaggek op de kerktrap stoon ?
Een aâd méke da boiten oesem no maa tieke deeid.

As het past veu ne joenge Beljen offeceer
Emmek geleustert no giel eur conversôse
Ze was Americonche zeese, wou veu eu plezeer
De crypt bezûuke mei de keuninge van de nôce !

Op 't gevoor af maaine rendez-vous te mankeire
Emmek fleus ne straffen tour de force gepresteeïd
Kem mei de kerkmiester naaig goon negocieeire
En 'k zweeïret aaile, zeeit da bezûuk ni gerateeid

Da was dèn maain ieste avontuur vlak bâa de stôse
'k Gounk dèn wûune op de Moechoot, rond Zwette Jef (1)
Moo de quartié van de stôse viel al gâa in main grôse
Ik decouvreeidege de Geuis en van 't vat de Leffe !

't Was doo ne weg en weei van alle soute mense toen
En gien tekeut oon winkels en oon toffe staminees
Van smerges tot soeves kwôme ze doo poen opdoen
Kèm nog altaaid goestink azzek maain poezieke lees !

Woo is den taaïd van ... "De Bollekes" ... "De Resistance" ...
Waaile zôte doo op een goe wâa ... dakunde nûut vergeeite
't Wôre de jôre van goe verdiene en van ambiance
Adde gâa oenger koste doo veu ne niet boudinskes eeite !

'k Zeg aaile da lank geleije de stôse nog schûunder was
Woveu was da nûdig dadalles zûu rap verdween
De perrons ouverkoepeld mei aaizer en mei glas
Le voyageur était Roi, as 't drachte of de zonne te hêt scheen !

Brussel kreeig zaaine metro, moo mei de stôse was 't gedoon
De train moude nâa pakke op de Place Bockstal
Daaine quartié es dûud ... de winkeliers zaain weggegoon
Ge kunt de stôsegeeivel nog bekaaïke mo tès al

Soemigte dee aâ postkoete soems bezien emme verdriet
Valle flâa van nostalgie ... wa was Lôke schûun !
Of deeize progrès ons beeiter môkte da weeitek niet
God alleen masschien, mo âa zwaaigt op zaainen trûun !

EN NAA DE MORALITAAIT MENSE !

Haaft aaile nie te naaig vast oon wa vandoog bestoot !
De zoeke filosofis ouverpâaize da moete waai
Alles bougeeit ... alles kraaigt en neuf geloot
Ne Lôkese Griek ee mâa ûut gezeeid : PANTA RHEI ! (2)

- (1) "Zwette Jef" is de bijnaam die de Lakenaars bedachten voor de Neptunus-fontein aan de Dikke Linde. Het origineel kunstwerk, ontworpen door de renaissance-beeldhouwer Jean de Bologne (een Vlaming) bevindt zich op de Piazza del Nettuno in de stad Bologna (IT).
- (2) Filosofisch beginsel, geproclameerd door de Griekse wijsgeer HERACLITES. Vrij vertaald betekent deze uitdrukking : alles stroomt of vervloeit, niets is bestendig.
- (3) Met dank aan de Heren E. LEEMANS en G. VANDEN BUSSCHE voor nazicht van voorgaande tekst en het aanbrengen van verscheidene Lakense taaltoetsen.

L. CANDAU

* * * * *

NAIG KONTENTE MENSE.

Ouvertlest kwampekik in nen bloemewinkel. Daan man woendege vreuger in den Aizel mo ei erkende ma ni en ik za uuk niks want ik kende heum ni goet.

Op den comptoir looge klain tiekeninkskes me biesten op. Ze wore van zaine klaainzoon en ze kostege 10 frang.

Ik kocht en honneke en daane klaine was naig content.

Den bompa bedankte. "Och za kik een kinder and es rap gevuld en wat edde na nog veui tien balle. Do baa, ik ben uuk bla as k' en boekske van Laca verkoop".

"A zedde gaai do uuk me beizig ? (Hij liet de kalender zien) 't Es tof. Ik ken nog ne man da do mee beizig es."

"Menier CANDAU ?" "Neie"

"Menier VAN KRIEKINGE ?" "Neie"

"Alle hoe hiet dane weeal ? Dinges ... Alle ei es getraad me dinges ... Denise, neie ... Suzan PUULINGS"

Doek.

Joris DILLEN

echtgenoot Suzanne PULINCKX

(dei verkiedege in den Aizel) (x)

(x) Opmerking van een corrector : mo das lank geleie !

* * * * *

OP DEN TRAM 16.

Op zeikeren dag kwamp ne ki e joenk madammeke in 't stad op de zestien da no den Aizel ree.

Alle zitplochen wore bezet en ze vroeg on de receveur :

"Zode ga astablieft gien zitploch wille vroege veu en vra dat in verwachting es." Ze kreeg direct een ploch.

Terwail da den tram voesjreid, bekeek de receveur hui es goet oon en za :

Zedde gai in verwachting madammeke ? 't Es zaikes nog ni lank want ge zie nog niks."

"Neie" za da maske "'t es mo van ouver een half urke, mo k'moen zitte want 't ei man bienen afgesneie".

Joris DILLEN

NOOT :

Zoals opgemerkt kan worden bestaan verschillende schrijfwijzen van het Lakens (Lokes, Lookes, Lôkes, Loakes enz.). Zulks komt doordat er geen vaste regels bestaan.

De "Academie van het Brussels" (zie LACA Tijdingen van maart 1994) heeft een werkgroep **spelling** opgericht om te trachten uniforme regels op te stellen. Hopelijk zullen wij dan ons dialect op de zelfde wijze kunnen schrijven.

DITJES EN DATJES.

- 1) LACA volgt met belangstelling al wat over Laken gepubliceerd wordt. Zo werd het boekje "*De Heizel en de wereldtentoonstellingen van 1935 en 1958*" gelezen (in de reeks boekjes over Brussel, Stad van Cultuur en Geschiedenis) geschreven door Thomas COOMANS.

Kritisch zoals LACA is, werden enkele onvolmaaktheden vastgesteld, die aan de Minister van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest meegedeeld werden. (zie illustratie) De auteur, medewerker van de Université Catholique de Louvain, heeft inmiddels geantwoord, bedankt en rechtzetting in een volgende uitgave beloofd.

- 2) De diensten van hierbovenvermelde minister hebben interesse voor kunstenaarsateliers in het Brusselse. Zij waren dus op zoek naar gegevens over de schilder Emile VERMEERSCH die in een prachtwoning in de Duikerstraat gewoond heeft. Vier monumentale schilderijen van hem sieren het laatste gemeentehuis van Laken. Samen met medewerkster M. MURET van de Dienst Monumenten en Landschappen mocht LACA het huis bezoeken (een schat !).

LACA heeft inmiddels meer informatie over deze schilder verzameld en zal deze binnenkort publiceren.

- 3) De franstalige televisie RTBF, verzocht ook om informatie over de beeldhouwer van de "*poilu Laekenois* (sic) *inconnu*" aan het Onze-Lieve-Vrouwvoorplein in Laken. Informatie werd verstrekt over beeldhouwer Mathieu DESMARE en de **Franse** "*poilu inconnu*" (zie LACA Tijdingen van december 1990). Sindsdien hoorden of zagen wij hier niets meer van.
- 4) In LACA Tijdingen van maart 1990 werd een artikel gepubliceerd over de Lakense drieling VANDER PERREN.

De laatste overlevende, Philomena (°Laken 23 maart 1908), die ons tijdschrift met interesse volgde, is een jaar geleden overleden : 21 maart 1994 (zij was dus bijna 86 jaar).

Joris DILLEN

De Heer Minister van het
Brussels Hoofdstedelijk Gewest
Dienst Monumenten en Landschappen
Hertogstraat 59-61
1000 Brussel.

11 oktober 1994

Geachte Heer Minister,

Betreft : Boekjes over Brussel, Stad van Kunst en Geschiedenis
De Heizel en de wereldtentoonstellingen van 1935 en 1958.

Met belangstelling hebben wij bovenstaand boekje gelezen (nummer 5 uit de reeks).

Mogen wij op enkele onvolkomenheden wijzen, die misschien bij een volgende uitgave rechtgezet kunnen worden.

1. In de lijst van de 12 beelden die de nationale activiteiten symboliseren (voorgevel van het groot "Paleis") ontbreekt het voorlaatste beeld (U geeft slechts 11 beelden op)
- De Studie door Ferdinand GHYSEN (1879-1943)
In ons tijdschrift "LACA Tijdingen" van juni 1994 werd de biografie van deze ten onrechte vergeten beeldhouwer gepubliceerd (Prijs van Rome 1903 !).
2. Bij het beeldhouwwerk in het park, werd de auteur van het gedenteken voor burgemeester MAX niet vermeld.
Het gaat over Fernand DEBONNAIRES, leraar aan de Academie voor Schone Kunsten van Brussel, lid van de Koninklijke Academie van België (Sint-Gillis/Brussel 1907 - nog in leven).
Zijn biografie staat in "LACA Tijdingen" van december 1990.
3. Het borstbeeld van Copernicus aan het Planetarium is van de Poolse beeldhouwster L. NITSCHOWA ("LACA Tijdingen" van juni 1990).
4. Het origineel van het Monument Van der Weyden van Marcel WOLFERS bevindt zich in het voormalig Gemeentehuis van Laken (Emile Bockstael-laan). Het beeld dat naast de kathedraal van Doornik staat, is een kopij (gemaakt op verzoek van Jules DESTREE).

Hopende U hiermede van dienst te zijn geweest,

Met de meeste hoogachting

J. DILLEN

AANVULLINGEN.

1) BEROEMDE EN/OF BEKENDE LAKENAARS.

De glazenier Jean SLAGMUYLDER.

Dank en felicitaties.

1) LACA mocht felicitaties ontvangen van de zonen van de glazenier. Zijn biografische gegevens werden door hen bezorgd. Uiteraard werden zij getoetst door controle ter plaatse en in documenten.

Maar na de publicatie van het artikel herinnerde Jean SLAGMUYLDER Junior zich behulpzaam geweest te zijn bij een monumentaal glasraam opgesteld boven aan de ere-trap van het Heizelstadion.

Het is de afbeelding - in manskrootte - van de voetballers Raymond BRAINE (de eerste Belgische voetballer die "om den brode" uitweek naar Sparta Praag) en BAKHUYS bij de toss van een match tussen Nederland en België.

Het zal toch niet waar zijn dat dit kunstwerk onherroepelijk vernield is bij de momenteel bezig zijnde werken aan het stadion. Dan zouden de bouwvandalen nog maar eens toegeslagen hebben. Wie heeft hier informatie over ?

2) Ook van Dom Wilfried VERLEYEN, O.S.B., van de abdij van Affligem mocht LACA positieve reacties ontvangen.

Hij deed ons een prentbriefkaart toekomen met de monumentale Affligemse eretrap die leidt naar de twee kapellen versierd met het werk van Jean SLAGMUYLDER. (zie illustratie met de merkwaardige postzegel)

De pater deelt mee zelf medewerker te zijn aan een paar heemkundige tijdschriften en voegt er aan toe : "Ik waardeer dan ook uw inzet en des te meer in het weleer Vlaamse Laken".

16-1-77
met beste dank voor uw
interessant artikel over
de kunstenaar die onze
kapellen versierde: Jean
Slagmuylder.

J. Wilfried Verleyen
O.S.B.

ABDIJ affligem
trapperhal

2) BEELDHOUWKUNST IN LAKEN.

Pierre DE SOETE.

Zoals vermeld in LACA Tijdingen van maart 1993 was Pierre DE SOETE de maker van de MINERVA-godin op de radiatortop van de Belgische auto's met dezelfde naam.

In het bijvoegsel "Weekend" van het weekblad Knack (nummer 3 van 18 januari 1995) werd in het kader van een Brugse Oldtimersbeurs een artikel gepubliceerd over deze Belgische auto's.

Uiteraard werd het Minerva-beeldje van DE SOETE geciteerd, met een prachtige foto van de radiatortop (zie illustratie).

De fotograaf is Jan CAUDRON.

"Een Godin als symbool" (Minerva)

3) HET STATION VAN LAKEN ...

Nog in ons vorig nummer beschreef Hilde VERSTRAETE de laatste trein-reis van Koningin Louise-Marie van Oostende naar Brussel. Dat ging via Mechelen, want deze stad was toen het centrale punt van de spoorwegen (zoals o.m. blijkt uit een artikel recentelijk gepubliceerd in *"De Brabantse Folklore en Geschiedenis"* van september 1994 : "De centrale werkplaats van Kessel-Lo, 1863 - 1898, een bedrijfsgeschiedenis" door Kristof AERTS).

Ons actief lid Georges VANDEN BUSSCHE bezorgde LACA een gedeeltelijke copie van het boek *"Histoire numismatique de Belgique"* door J.-L. GUIOTH oorspronkelijk uitgegeven in Brussel bij A. MERTENS in 1869, heruitgegeven in 1987 door Flandria Nostra in Torhout.

Daarin staat deze laatste reis van Louise-Marie in detail beschreven.

Het stoffelijk overschot werd in Brussel uit de trein gebracht op een plaats genaamd "A la coupure du chemin de fer". Het is niet duidelijk waar deze "coupure" gelegen is (met in de buurt "une longue avenue, la vaste plaine, les deux chemins de fer, le canal, la rue du village ..."). Weet een LACA-lezer hier meer van ?

Le convoi est arrivé à la Coupure du chemin de fer à quatre heures moins un quart. Nous avons assisté à cette scène de deuil; nous avons vu le funèbre convoi s'arrêter au milieu de la foule en pleurs; nous avons vu le cercueil qui contenait les chers et précieux restes de notre Reine bien-aimée; nous avons vu le Roi, morne, désespéré, fondant en larmes, et ne cherchant ni à les retenir ni à les cacher aux yeux de ce peuple aimant qui pleurait avec lui.

Cette scène laissera une impression ineffaçable: cent mille témoins en garderont la mémoire. Bruxelles y était tout entier: la longue avenue, la vaste plaine, les deux chemins de fer, le canal, la rue du village jusqu'à l'église, étaient couverts d'une multitude innombrable; dès une heure, il était presque impossible de s'y ouvrir un passage.

4) OVER BRABANTSE EEUWELINGEN.

In ons vorig nummer bracht Hilde VERSTRAETE een artikeltje, waarin de Lakense eeuweling Maria Anne VERSTAPPEN, weduwe OLBRECHTS, geciteerd wordt. Zij werd als honderdjarige gevierd in 1911.

Ons actief lid, Victor CAPRON, vond in zijn archief een prentbriefkaart uitgegeven bij deze viering !

Bijgaand gaat een afbeelding van dit document.

De Eeuweling
(verzameling V. CAPRON)

Joris DILLEN

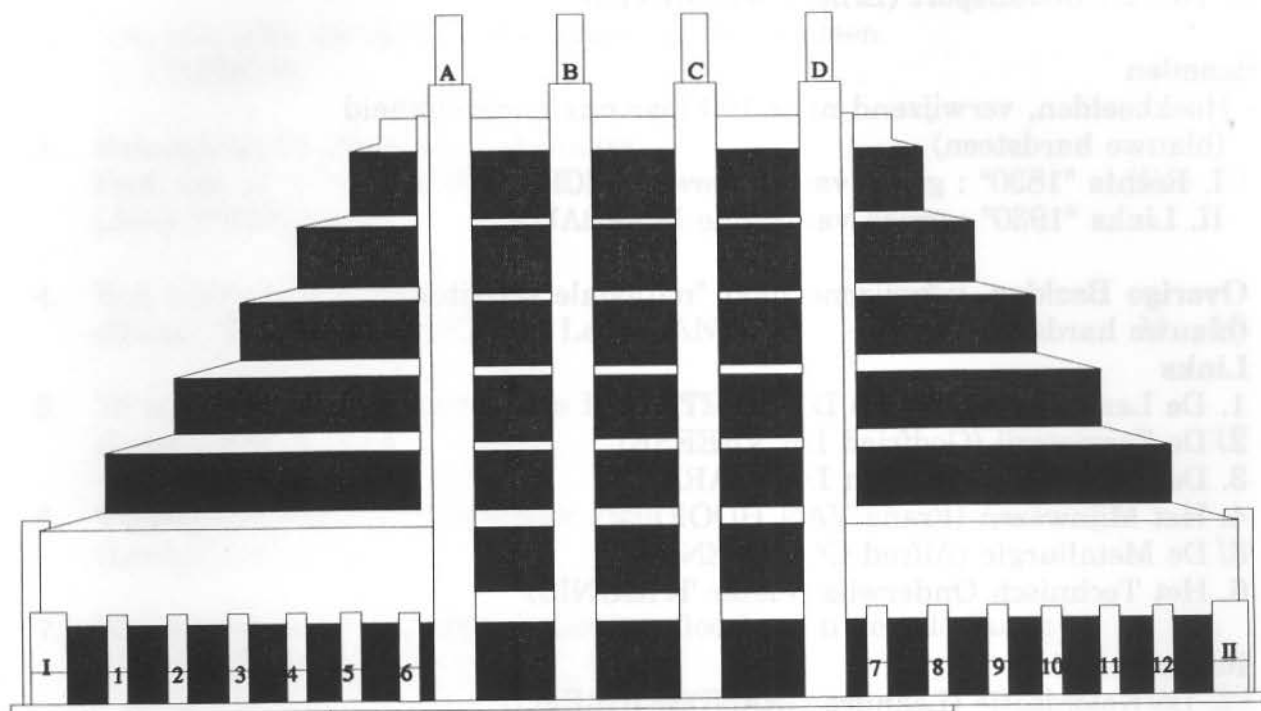

Verboden Nadruk

Phot. Schoen, Laeken

De Honderdjarige van Laken
Mevr. Weduwe Olbrechts-Verstappen
1811-1911

Beelden aan de voorgevel van het Grote Eeuwfeest-"Paleis". (naar ontwerpen van Egide ROMBAUX)

Wat er met de moderne informatica-middelen allemaal mogelijk is blijkt uit de bovenstaande voorstelling van de Grote Paleizen met de plaats van de beeldhouwwerken aan de voorgevel. Dit schema werd door onze tekstverwerkers Guy COOLS en Suzanne PULINCKX gerealiseerd.

Bovendien kan een overzicht gegeven worden van de artikels die al over de beeldhouwers gepubliceerd werden. Dat zijn beeldhouwers waarvan weinig of niets in de literatuur te achterhalen is (en die ik snel wilde publiceren gezien mijn gevorderde leeftijd).

De maanden en jaren verwijzen naar het nummer van LACA Tijdingen. (Interludiums) waarin de artikels verschenen zijn

De overige artiesten zullen later hopelijk aan bod komen.

- **Bovenaan** : de Transportmiddelen (brons)
 - A. Het Zeetransport (Adolphe WANSART)
 - B. Het Transport met Paarden (Jacques MARIN)
 - C. Het Spoorwegtransport (Marnix D'HAVELOOSE) december 1992
 - D. Het Luchttransport (Ernest WIJNANTS)
- **Beneden**
 - Hoekbeelden, verwijzend naar 100 jaar onafhankelijkheid (blauwe hardsteen)
 - I. Rechts "1830" : groep van Pieter BRAECKE
 - II. Links "1930" : groep van Egide ROMBAUX
- **Overige Beelden**, verwijzend naar "nationale activiteiten" (blauwe hardsteen)
 - Links
 - 1. De Landbouw (Maurice DE KORTE) (*)
 - 2. De Zeevisserij (Godfried DE VREESE)
 - 3. De Weefkunst (Mathieu DESMARE) december 1990
 - 4. Het Mijnwezen (Franz VAN HOOFF)
 - 5. De Metallurgie (Alfred COURTENS)
 - 6. Het Technisch Onderwijs (Pieter THEUNIS)
 - Rechts
 - 7. De Kolonisatie (Leandre GRANDMOULIN) (**)
 - 8. De Handel (Leandre GRANDMOULIN) (**)
 - 9. De Industrie (Maurice DE KORTE) (*)
 - 10. De Wetenschap (Joseph-Gérard VAN GOOLEN) december 1991
 - 11. De Studie (Ferdinand GHYSEN) juni 1994
 - 12. De Kunsten (Geo VERBANCK)

(*) en (**) = zelfde beeldhouwer.

* * * * *

Andere quasi vergeten beeldhouwers

(ook beschreven in Interludia in LACA Tijdingen) met werk in Laken zijn :

Jean BOEDTS (Monument Koningin Astrid)	maart 1991
Albert DE RAED (Heizel stadion, zijgevel "paleis" nr 10 en Lyceum Laken)	december 1991
Pierre DE SOETE (Buste Maarschalk Foch)	maart 1991
	en juni 1994
Ludwika NITSCHOWA (Buste Copernicus)	maart 1992

Joris DILLEN

INHOUD

	pag.
1. Ten Geleide (Leon CANDAU)	1 - 4
2. Van een plan om de Sint-Annakapel te verplaatsen (V. CAPRON)	5 - 8
3. Bekende en/of beroemde Lakenaars Prof. em. dr. Jan LINDEMANS gelauwerd (Joris DILLEN)	9 - 10
4. Een Lakense "Love Story" (Daniel VAN KRIEKINGE en Leon CANDAU)	11 - 16
5. 75 jaar geleden overleed Emile BOCKSTAEL (Leon CANDAU)	17
6. Verslag heemavond 9 december 1994 (Leon CANDAU)	18
7. Nieuwe rubriek : Lookese gedichtjes, flooskes en vertelselkes :	
- De Stose van Loke (Leon CANDAU)	19 - 20
- Op den tram 16; Naig kontente mense (Joris DILLEN)	20 - 21
8. Ditjes en Datjes (Joris DILLEN)	22 - 23
9. Aanvullingen (Joris DILLEN)	
1) Beroemde en/of bekende Lakenaars : Jean SLAGMUYLDER	24
2) Beeldhouwkunst in Laken : Pierre DE SOETE	24
3) Het station van Laken	25 - 26
4) Over Brabantse Eeuwelingen	26
10) Beelden aan de voorgevel van het Grote Eeuwfeest "paleis" (Joris DILLEN)	27 - 28

INHOUD

